

CATALUNYA SOCIAL

Any VIII. Núm. 368

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

16 de juny de 1928

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA

APARTAT 1036
TELÉF. 1171 A

Dretes? Esquerreres? Catòlics!

Els escriptors que a si mateixos s'anomenen esquerrans ens han catalogat ja a nosaltres en un grup d'extrema dreta, dins les forces socials i polítiques de la terra. I així, algun d'aquests, quan vol parlar d'una dreta forta, intransigent, com és ara En Rovira i Virgili en un diari de la nit de la darrera setmana, parla de CATALUNYA SOCIAL.

En general, podem dir que no ens desplau la posició; però sempre que ens posem d'acord respecte d'ella, car els conceptes de dreta i esquerra són veritablement tan relatius, que en realitat poca cosa contenen en el seu si. No fa quatre dies que els antics amics del propi periodista esmentat el situaven en una posició de centre, millor que d'esquerra. Fa poques setmanes que En Pla i els altres companys de L'Opinió posaven a En Rovira fora de l'esquerra, amb tot i que fa ja tres edicions que En Pla no ha escrit ara en aquell setmanari.

No ens plau, doncs, el dictat d'extrema dreta. Dreta pot significar un conglomerat d'interessos entre els quals n'hi hagi de gens respectables per nosaltres (recordi's aquella distinció tan certa de l'Ossorio entre dretes d'idees i dretes d'interessos); dreta pot significar un esperit ultra-conservador amb el qual mai no hem lligat tots els elements d'aquest periòdic; dreta pot significar un desig de perpetuïtat en certes formes econòmiques i en certes concepcions socials de distribució de la riquesa, que no s'adiuen amb el programa de la Democràcia Cristiana, per exemple, dins el qual agrupament figuren alguns amics nostres; dreta pot significar un afany de reformes polítiques antidemocràtiques (a base de concepcions feixistes de darrera hora) amb les quals no combreguem pas els redactors de CATALUNYA SOCIAL, com manta vegada ha reconegut el propi escriptor esquerrà. Amb això, no ens plau pas la posició d'extrema dreta tal i com la suposa el dictat corrent en aquest país. Ja diguérem en l'edició de nostre setmanari corresponent a 22 d'octubre de 1927 que el "saber on rau la veritable dreta i on es recolza la veritable esquerra és realment qüestió de posició i de punt d'albir moltes vega-

des. Dretes hi ha que ho són de nom, i no més; dretes hi ha que ho són en realitat, amb tot i que les aparences no s'avenen prou amb el contingut". I així com entenem que hi ha problemes, com el religiós, que no admeten distincions per part nostra, així també hi ha problemes (quasi tots els altres) on la posició és molt relativa, i el concepte de dreta i d'esquerra, més relatiu encara. Per aquestes raons creiem que caldria entendre's d'un cop (sempre que la bona fe sigui la determinant d'aquestes afirmacions fetes a la lleugera) i deixar de banda aquest punt d'albir de dretes i d'esquerreres pel que fa referència a nosaltres (que no som polítics), mostrant-nos nosaltres encantats que se'ns digui periòdic catòlic, i prou.

I a suposem que l'escriptor esmentat ens repli-carà que manta vegada aquesta posició pot ésser filla millor del temperament, de la manera d'ésser, de la manera de lluitar, que no del mateix ideari. Però en aquest punt, no cap assignar una posició fixa a cap periòdic, ja que en ell cada redactor és un cas distint.

Si a nosaltres ens ve el dictat d'extrema dreta de la defensa de l'ideari catòlic en la seva integritat de dogma, de moral, de disciplina essencial de l'Església, benvingut sigui. Si ens ve el dictat de la nostra posició davant de molts problemes socials i davant de molts problemes polítics, ja deixem dit (i demostrat en les nostres planes) que ell constitueix un dictat fals, equivocacat per complet; i només ens caldria recollir textos de la nostra col·lecció per demostrar-ho.

Ara, si el dictat d'intransigència ens arriba per trobar immorals les novel·les d'En Soldevila, per opinar que En Feliu Elies no ha de col·laborar en col·leccions de llibres catòlics o destinats a un públic catòlic, per lamentar-nos de la sensualitat d'algun llibre d'En Pla o d'alguna grolleria d'En Sagarra (salvant i fent justícia a les excepcions, com suara ho hem fet amb Cartes de lluny del primer dels dits escriptors), per queixar-nos que certs diaris dretans relatin els concursos de belleses per a elegir una Miss Hispània per a Galveston o fer el reclam a les sensualitats d'una revue, en bona hora ens vingui aquest dictat. La

nostra posició en aquest punt serà sempre la mateixa, perquè l'entenem dins d'allò que cap publicació catòlica no pot negligir.

Amb això, no per por, sinó per injustícia, re-

fusem el concepte d'extrema dreita que correntment ens és aplicat per escriptors esquerrans. En tenim prou amb el dictat de catòlica aplicat a la nostra publicació, i prou.

Mares de pega

I

Jo ho he aconseguit. Parlo del temps en què les mares no besaven els seus fillets vinguts al món fins que eren cristianats. Ja els estimaven abans del baptisme, però encara no es tenien prou mares, encara no els havien acabat de portar a la llum o encara no els creien prou netejats per ésser dignes de les besades maternals. Tal vegada era com un càstig que s'imposaven per un deure encara no complert. I aquest deure es complia sens tardar. En les partides de pila de cinquanta anys enrera abunden les frases: *va nèixer ahir*. I encara, gràcies a Déu, n'hi ha algun cas avui dia. Però la nostra Mercè (és un cas que tenim ben conegut), que va ésser batejada l'endemà passat de nascuda, ara que es troba amb el seu fillet arrapat al pit, se l'estima tant i tant que no para d'estampar-li petons al front, als ulls, a les galtones i a la boca, i, en el seu deliri maternal, s'ha proposat participar de la festa del bateig ella mateixa, de servir el sandvitx i els dolços als padrins ella mateixa i, si cal retardar el bateig un mes, tot es farà per amor del fillet.

I l'ànsia d'oferir a Jesucrist el fill de ses entranyes? I la temor que una mort sobtada l'atrapi com un lladre abans d'ésser batejat? I la cristiana tradició de la nostra terra fonamentada en la fe i en la pietat? Sí; però ara és moda una altra cosa, ara *es fa* d'aquesta altra manera. Oh! quins tristos pressentiments m'assalten, Merceneta, mare d'aquest petit infant, mare de pega!

II

M'he descuidat de dir-vos que el fill de la Merceneta era un nen. Els anys han anat passant d'un a un fins a set. Ja va al col·legi. Ja té de fer la primera Comunió. Ja tot es va preparant a la francesa. La Merceneta descansa en la instrucció del col·legi. No té per què amoïnar-s'hi. A ella sols li toca preparar la sumptuositat de la diada.

—Joanet; vols cotxe de dos cavalls?

Vols el vestit blanc o blau? Vols el llaç una mica més ample que el del veí i amb serrell daurat? Doncs ho tindràs. Que et penses que només hi haurà dolços? Tindràs també empanades i crema i encara després vindrà el dinar. Convidaràs els cosinets. El cotxe tot el dia; costi el que costi. Jo m'he comprat pinta i mantellina i aniré de seda. Ja em veig al Passeig de Gràcia. *Disfruta*, Joanet, *disfruta*, que tindràs el cor ple de tot allò que desitgis.

I el Joanet somnia totes aquelles coses que sa mare, de tant que se l'estima, li fica al caparró, i l'endemà Jesús per posseir aquella animeta cinc minuts s'haurà de barallar amb totes les potestats del món. La renovació de les promeses del baptisme no serà sinó

formulària. La boca dirà: *sí, sí* i tot l'ambient dirà: *no, no*. Ai col·legis! Ai pobrets petits infants! Ai mares de pega!

III

Com passa el temps! El Joanet ja festeja! Aquesta... és la concupiscència. Aquella... és la cobdícia. L'altra... és la solució del problema. La primera crema. La segona brilla. La tercera... els joves d'avui dia no tenen urc per a conèixer-la. És massa modesta, i encara ruborosa, fins tremoladissa i tot. A les mares no els passa desapercebuda, però la Mercè fa com qui no se n'adona. Aquella del bossot ple, aquella sí que és una reial mossa. Quin esdevenidor! Quina perspectiva, quin tro, quin lluïment. El Joanet vacilla entre la concupiscència i la cobdícia. Pobre Joanet; quina trista alternativa! La mare no dorm. Joanet! no val a badar. Et convé: és rica de debò i no pas lletja. Que és orgullosa? La posició s'ho porta. Que no és piadosa? Deixa que els anys se li posin al damunt. Que és desmenjada? És que encara no li han parlat d'amor. Que coses saben les mares! Com arregla la Merceneta les visites i les invitacions i el passeig diari! Com sap insinuar al fill allò que li convé! I es surt amb la seva. En Joanet es casa amb el bossot. Mares de pega!

IV

Les coses vénen així; tal com Déu les disposa, no tal com les proposem nosaltres. Qui ho havia de dir! Tot just passada la lluna de mel (tot passa), En Joanet cau malalt. No serà gran cosa. Al trenta anys la naturalesa vol viure i surt vencedora de tot. Potser sí, però la cosa no va bé. El metge arrufa el nas: el tifus és perillós per als joves plens de vida. La muller del malalt mai no se n'havia vistes de més fresques. No li falta res, no. Monja de dia, monja de nit, criats i minyones, bons metges, moltes medicines, consultes si cal. Tampoc fan falta lamentacions i llàgrimes i tot. A ella ja se li presenta la viduitat en perspectiva. Ho ha tret ben bé del que li han dit els metges. D'aquelles qualitats de la dona forta no en té res. No sap donar calor a l'habitació del malalt que a més de malalt té el cor ple de tristesa. Llavors un hom pensa: "aquí de la mare". I la mare hi fa cap apressada i anguniosa. Amb sa presència tota la casa s'escalfa i el pobre malalt sembla que fa una revifalla. Apa, Mercè, aquesta és la teva hora. Al cor del fill no tens competidora; tu que el portares al món i l'educares i el feres viure hi donaràs la darrera empenta. Tens una missió sagrada a complir: La de portar el fill al cel! Pel demés no cal que t'hi escarrassis que no en treuràs res: la vida i la mort Déu la té en la seva mà, prou clar t'ho han dit els metges i prou bé tu saps el que vol dir. Una besada ben donada, una afectuosa paraula de preparació, un sacerdot que sàpiga robar les ànimes al diable, Je-

sucrist en el Viàtic que acabi l'obra i acompanyi el malalt a l'eternitat. Sí! Ja ho sap tot això la Mercè; ja vindrà l'hora. Ara, però, no encara. Quin trasbals, quin surt, quin disgust! Però no temeu, cristians que visiteu la casa, la mare vetlla i el malalt, que és el seu fill, se'n refia. Ben clar l'hi va dir:

"Mare, mare, no em vull morir com una bestiola, em refio de vós". I ella li va respondre: "T'has cregut que estaves mal, fill meu? Si potser dilluns que ve ja et llevaràs". Els malalts no s'han de deixar decaure. No han de perdre mai l'esperança. La mare, però, espia l'oportunitat. El malalt desvarieja a les nits. Mercè; potser ara? No; no encara. Això no va

tan de pressa, demà. El malalt té basques i tot just som al matí. Ja li passaran. Tot d'una, però, la Mercè s'ha espantat. Aquella ha estat tan llarga que de què s'hi queda. Correu, correu... Un vaitot. Ja es sent la campaneta... sacerdot, Viàtic, Extremunció, tot alhora... Es tard... És tard. Acaba de finir. "Ai, Mossèn Pere, se'ns ha mort sobtadament, no ens ho pensàvem" exclamà la Mercè feta un pèlag de llàgrimes. I un hom interiorment murmura: Bah! bah! Mares de pega! Mares de pega!

JAUME RAVENTÓS

TORNEM-HI

Els exhibicionistes

Dintre breu temps, les multituds envairan les platges buscant en l'ardència solar un lenitiu a les excessives temperatures càlides. Som en els temps de les paradoxes i del pur exhibicionisme. Que hom vagi a pendre el bany de mar és cosa antiquada. La moda exigeix plens banys de sol. Homes i dones en les actituds més inversemblants em donaran dintre de breu temps la raó.

Ben mirat, per això, més que un problema de temperatura física, es tracta d'un problema de temperatura moral, de la qual les nostres platges són el veritable termòmetre. De mica en mica s'ha anat introduint com la cosa més natural allò que més renyit està amb les més elementals regles de la decència i de la vergonya. I així es consent per un públic femení que passegin davant elles, els homes ridículament despullats i exhibint les procacitats. Perquè en les platges m'atreviria a dir que els més fastuosament immorals són els homes. Hom protesta de les dones, i els homes, què? És que són angelets davallats del paradís aquells olímpics nedadors que fan gimnàstica rítmica a la vista de tothom?

Per què consenten les dames honorables aquestes exhibicions? Per la senzilla i idèntica raó que les consenten a la viceversa els homes. Per temor al ridícul. I consti que parlo dels homes i les dones cristians. Amb els altres no m'hi fico. Si hom degués judicar la religió del poble per l'espectacle dels banys, es creuria trobar-se en les èpoques més refinades de sensualitat del paganisme.

Una lamentació general brolla dels llavis de tothom, però ningú no sap fer res més, i tan fàcil que fóra una reacció ciutadana d'ennobliment dels costums pairals. En els pobles petits de la costa on existeixen banys públics, fóra molt fàcil exigir el compliment dels bàndols governatius per la gent de la població, colònia compresa.

En les grans ciutats, encara que el problema és més difícil, no obstant amb una mica de bona voluntat es podria obligar als homes i les dones a un mínim de decència que inclús exigeix la moral laica.

El cinisme a casa nostra ha fet molts adeptes en totes les classes socials, però és un mal molt fàcil de combatre. L'únic que hom no tolera és un greuge econòmic. Imposant, doncs, unes multes una mica

crescudes als exhibicionistes d'ambdós sexes, es podria combatre el mal.

Tots recordem la manera eficaç amb què l'autoritat governativa acabà amb l'inculte costum de fumar en els llocs d'espectacles públics. Uns rètols deien, fet i fet: "Compte, el qui fumi pagarà cinc centes pessetes". Posant uns quants cartells en els banys públics que diguessin "Compte, el qui surti en forma immoral o es posi en departament distint del que li pertoca, pagarà cinc centes pessetes", s'acabaria el mal.

S'ha d'acabar l'abús que la platja tan sols la pu guin freqüentar la gent de moral laxa. La platja és per a tothom, i no hi ha dret que la prenguin per assalt els cràpules, libidinosos, immorals, amorals i escèptics. Els cristians també tenim dret de freqüentar la platja i de gaudir de les excel·lències de l'oreig, de la frescor i suau carícia de les ones, del iode, de la salabror i del bell espectacle d'una posta de sol, sense temor d'haver de girar la cara de fàstic i de tapar els ulls del nostres fills.

Si als homes els fos interdit severament passar al departament de les dones i viceversa. Si es suprimissin les anomenades platges de família, varitables focus de corrupció pública i privada, car com es compendrà no es demana per entrar-hi la carta de casament i perquè, àdhuc, en els membres d'una família s'ha de guardar les regles del més elemental pudor. Si, en fi, es reglamentés l'entrada i sortida del bany d'homes i dones s'hauria donat un gran pas en benefici de la moral cristiana i de la salut pública i l'esport i la higiene no en sofririen minva i s'acabaria d'una vegada amb aquesta tònic general de barra que un excellent escriptor català, no pas dels nostres, descobria no fa gaire en la nostra joventut.

FRANCESC MANICH

Espurnes

Els aviadors Costes i Lebrich, abans d'empendre el vol mundial, que tan cèlebres els ha fet justament, es dirigiren a la parròquia de Sant Cristòfol i reberen del rector la medalla del Sant Protector de l'Aviació, s'encomanaren a les oracions del sacerdot i prometeren que a la seva tornada d'Amèrica retornarien pels aires al Santuari de Sant Cristòfol en romeria d'acció de gràcies.

Així ho fan els cristians, però aquestes coses les Agències de notícies no les donen a conèixer.

La pel·lícula «Ben-Hur»

El Rei de Reis va tenir un precursor a les pantalles i als quioscos de Barcelona: el film *Ben-Hur*, els anuncis gegantins del qual dominaven els terrats de la plaça de Catalunya. Tinc de suposar coneguda pels lectors la cèlebre novella de Lewis Wallace — justament cèlebre; contra ella res no hi ha a dir. Però la seva traducció en pel·lícula i la traducció literària d'aquesta traducció cinematogràfica, dissortadament, no perquè siguin, com són, el film i els llibrets que l'expliquen, una falsificació de l'obra literària original, sinó perquè entre l'una i l'altra, vull dir entre la pel·lícula i la literatura engendrada per aquesta pel·lícula, han deixat també estrafta, falsejada, profanada, igual que a la creació de Cecil B. de Mille, l'augusta Persona del Salvador dels homes. Vull dir que no m'entretindré, malgrat haver-hi tanta matèria, analitzant les discrepàncies d'esperit i de forma, que fan de la pel·lícula de Fred Niblo no un fidel extracte, sinó una veritable paròdia del llibre de Wallace. El que interessa, a mi i a tots, és ajudar a redreçar una mica la veritat cristiana violada, i cridar un xic a reflexió a tanta bona gent com s'ha deixat enlluernar per un reclam tumultuós i astut.

El primer element de judici ens el donen els mateixos senyors Bistagne i Bayon, apologistes de l'obra de Cecil B. de Mille. Ells són també els narradors del *Ben-Hur*, o almenys de la seva "adaptació espanyola". El fascicle en el qual el descriuen, és un opuscle de *La Novela Semanal Cinematográfica*, parió al que publicava *El Rei de Reis* (1). Creiem, doncs, igualment, poder atribuir a aquest fascicle el caràcter de descripció autèntica, en quant ens sembla impossible que hagi pogut ésser editat sense la col·laboració i exprés consentiment dels arrendataris de la pel·lícula.

Ignorem si és catòlic Wallace, però de la seva obra pot afirmar-se amb tota la solemnitat que convingui, que no és d'esperit protestant. L'ha publicada, en elegant versió castellana, l'Apostolat de la Premsa, de Madrid (2). Un recent judici emès sota l'autoritat del sever censor catòlic de novel·les, l'especialista benemèrit Abbé Bethlehem, fet a propòsit d'una reedició francesa sorgida amb motiu del film, la qualifica de "roman chaste et chrétien" anotant que "l'autor ha respectat escrupolosament el text sagrat; posa bé de relleu la divinitat de Jesús" i és "irreprotxable des del punt d'albir cristià" (3). No es pot

pas dir això, segurament, del fascicle espanyol on els senyors Bistagne-Bayon descriuen la pel·lícula que porta el mateix títol de la novella.

Per començar, mireu a quines petites proporcions humanes i transitòries redueixen aquests autors, en els quals es reconeix la mateixa incertitud de llenguatge, la mateixa visió confusa i fragmentària, i per tant falsa i apòcrifa, de Crist, que ja els comprometia en la pel·lícula *El Rei de Reis*. Detall remarcable, en la síntesi que obre el fascicle i que sembla condensar, com el subtítol ho indica, tot l'argument, no es diu un mot de la trama novel·lesca: els autors es cenyeixen al seu fons religiós, com obsessiats per un proselitisme l'èxit del qual certament no seria gens desitjable.

"ARGUMENTO DE LA PELÍCULA. — Esta narración se remonta a cerca de dos mil años, cuando Roma, en el apogeo de su esplendor, imponía su soberbio poderío al mundo entero. El pueblo hebreo, sojuzgado por la autoritaria administración romana, alimentaba un secreto anhelo de redención que cristalizó en la figura del Mesías, a quien se le atribuyó la misión de libertador. Pero las doctrinas del Maestro habían de encontrar una decidida oposición en la intransigencia religiosa de la Sinagoga, y en este caos de pasiones humanas, se forjó la tragedia del Gólgota, en la que fué sacrificado el dulce Rabí, Hijo del Hombre, que vino al mundo a imponer una religión de amor y de perdón."

Com veuen els lectors, aquest resum evoca el Mesias no com l'Esperat pels qui creien en la promesa de Déu i en les paraules inspirades dels profetes i dels barons d'Israel, sinó com una mera cristallització política, incorrent per tant els autors en un error més espès encara que el dels cecs d'esperit contemporanis de Jesús, que no veien la seva naturalesa divina ni comprenien la seva missió sobrenatural. Quant als conceptes "tragèdia del Gólgota", "sacrifici del dolç Rabí" que "va imposar una religió d'amor i de perdó", aquestes frases en boca dels mateixos apologistes equívocs del film acatòlic *El Rei de Reis*, que no creuen en el retorn del *Rex tremendae majestatis*, justifiquen una saludable desconfiança.

Però, aquest recel esdevé motiu concret d'alarma en observar un detall eloqüentíssim. La narració de la pel·lícula *Ben-Hur* està esmaltada de citacions dels Evangelis, que no són a la novella. Sospitant la procedència, ens hem pres el treball de compulsar aquestes cites, una per una. La sospita s'ha confirmat. *Totes pertanyen a la Bíblia castellana protestant de Cebrià de Valera!* (4).

L'haver pres d'una Bíblia protestant les citacions dels evangelistes en l'argument del *Ben-Hur* significa una d'aquestes coses: o bé els textos han vingut ja traduïts al castellà des dels Estats Units a cura dels productors de la pel·lícula, i això és una data incontestable de l'origen i de l'esperit protestant dels autors i editors, o bé han estat triats per l'encarregat de l'adaptació espanyola, o bé pels autors del fascicle.

(4) Són els versicles de St. Lluc, II, 1, 8, 9, 16 i 20; St. Joan, XIII, 34; St. Marc, XV, 24; St. Lluc, XXIII, 34 i St. Marc, XV, 33.

(1) *La Novela Semanal Cinematográfica*. Ediciones especiales. Director: Francisco-Mario Bistagne. Ediciones Bistagne. Pasaje de la Paz, 10 bis. Tel. 4423 A, Barcelona. — BEN-HUR. Maravillosa joya cinematográfica, de éxito mundial. Dirección de Fred. Niblo. — Producción Metro Goldwyn Mayer. Exclusiva de Metro Goldwyn Corporation. Mallorca, 220, Barcelona. — Adaptación española por A. Martínez Ferry. Segunda edición. Argumento narrado por Francisco-Mario Bistagne y Andrés Bayón. — Un opuscle de 71 pàgines numerades, il·lustrat amb les fotografies del film.

(2) *Ben-Hur. Novela histórica de los tiempos de Jesucristo*. Versión castellana de Luis Carlos Viada y Lluch. Madrid. Administración del Apostolado de la Prensa. San Bernardo, 7. 1914. (Lecturas recreativas del Apostolado de la Prensa). Vol. de 512 págs.

(3) *Revue des Lectures*. Directeur Louis Bethlehem. Paris, núm. 7 de la XV^e année, 15 juillet 1927.

Sigui el que sigui, és certíssim que, almenys a Espanya, la propaganda del film *Ben-Hur* és manipulada per gent d'esperit i documentació protestant.

No és el meu propòsit fer avui una crítica del cos de la pel·lícula comparant-la amb l'obra original i discernint al través de les serioses divergències una equivalent separació d'esperit, i per consegüent una correlativa disparitat de valor cristià i moral entre la creació de Lewis Wallace i la de Fred Niblo. Tampoc avui ens detindrem a fer algunes consideracions d'ordre arqueològic i estètic, per bé que no defugim tornar-hi en altra ocasió, no llunyana. Volem deixar dit que no sabem veure d'on treuran el respecte per l'art i per la veritat històrica, àdhuc profana, els qui la veritat religiosa i els documents bíblics de tal manera trossegien. Volem deixar també escrit que ço que hem vist per les fotos de les dues famoses escenes, el clou del film *Ben-Hur*, que són el combat naval i la cursa de carros al circ d'Antioquia, no ens han convençut que l'entusiasme per aquests trucs de realització cinematogràfica sigui molt justificat. Un altre dia en parlarem explicant el per què ens costa d'acceptar l'autoritat de la pel·lícula *Ben-Hur* com a exemple de propietat arqueològica i correcció documental, com ens la vol fer empassar el senyor Josep Pijoan, reproduint al segon volum de la *Historia del Mundo* (5), tipus iconogràfics del *Ben-Hur*, igualment com en reproduí d'*Els Deu Manaments* en el volum primer. *A priori* ja hom es sent inclinat a dubtar que puguin tenir autoritat en arquitectura o en indumentària antigues, els culpables de falsificació obstinada d'una matèria més seriosa que la indumentària o l'arquitectura: els textos dels Llibres Sants.

Quin respecte hem d'esperar per la veritat profana, els que la veritat sagrada falsegen talment com a la següent transcripció de l'episodi de la dona adúltera? A l'article anterior veiérem com en *El Rei de Reis* era mixtificada aquesta escena, barrejant-la amb la paràbola del fariseu i el publicà i afegint-hi coses de la collita pròpia de Cecil B. de Mille. Ara mireu com surt el mateix episodi de Sant Joan (VII, 53-VIII, 11) en la pel·lícula de Fred Niblo, segons la versió Bistagne.

"Viendo a un grupo de gente que arrojaba piedras contra una desdichada mujer adúltera caída en el camino [l'Evangeliasta diu que l'adúltera fou portada allà on Jesús ensenyava, al temple de Jerusalem], el Nazareno, alzando su noble mano, dijo: — Aquel de entre vosotros que esté limpio de pecado..." etc.

En el film *El Rei de Reis* Jesús pronuncia les paraules "El meu regne no és d'aquest món" acariciant un anyell, de cara a la multitud. En el film *Ben-Hur*, aquestes paraules les diu Jesús al protagonista quan aquest li surt al pas, camí del Calvari, oferint-li la seva espasa per a llibertar-lo. A més, en aquest film, el Senyor fa, portant la creu, nombroses curacions miraculoses: ressuscita un mort i sana de la lepra la mare i la germana de Ben-Hur. A la novella, aquest miracle del guariment de la mare i la germana, leproses, el fa el Senyor en el camí de l'entrada gloriosa a Jerusalem: amb la qual cosa Lewis Wallace no fa sinó una ficció piadosa, perfectament lícita. Però Fred Niblo, en transportar aquests miracles a la Via Dolorosa, comet quelcom pitjor que una ficció: una falsedat, i atempta alhora, oh gosadía impenitent dels pro-

ductors de films! contra l'Evangeli i contra l'obra literària que vol dur a la pantalla.

Altres cas curiosos: Wallace no esmenta per res la Cena. Fred Niblo la fa sortir, per a glossar a la seva manera l'*Estimeu-vos els uns als altres*. "Amaos los unos a los otros" és el títol de tot un capítol del fascicle Bistagne. Ja vaig dir a l'article anterior que en boca d'aquests marxants de cinema el sublim comandament de la dilecció fraternal devé una fórmula banal i eixorca. El Crist de Cecil B. de Mille, com tampoc el Crist de Fred Niblo, no ha de tornar a demanar compte als homes de si han practicat aquell precepte. No aplegarà a la seva dreta els qui hagin estimat els seus germans, ni al foc etern llençarà els qui els hagin desemparat. Quina pruija per a llevar del mandat cristià per excel·lència tot el seu transcendental contingut! Al través d'aquestes versions aigualides, expressament esterilitzades, Jesús no apareix com el diví fundador de l'Església, sinó com una mena de president d'algun Club Rotary vagament filantròpic.

Jesús mor... i vet aquí com acaba la pel·lícula *Ben-Hur*, ben diferent de la novella:

"Los Hur y Esther contemplaban el Gólgota desde la terraza de su casa.

"Y Ben-Hur, abrazando a su madre y a Esther, murmuró:

"—El no ha muerto. Vivirá siempre en el corazón de los hombres haciéndoles vibrar para el amor."

Així es clou el film de Fred Niblo segons la versió Bistagne. Wallace acaba la novella fent actuar el riquíssim Ben-Hur com a protector de l'Església d'Antioquia, com a constructor — mitjançant la seva fortuna principesca esmerçada per la causa dels cristians perseguits — de les catacumbes de Roma.

Es que a la pel·lícula de Niblo, tal com a la de Mille, hi ha interès per a eliminar de la persona de Jesús tota idea de continuació positiva. En el film de Fred Niblo ni tan sols es parla de resurrecció. No se li deixa lloc en el Cel ni en la terra; no li consenten herència ni successió organitzada. Però en el *Ben-Hur*, la visió de Crist és encara més maltractada que al *Rei de Reis*, on acabava esfumant-se. Per un escrúpol que ha semblat a alguns reverent, però que ha resultat una hipocresia sectària, surt parcialment només la divina figura. En unes escenes, el braç; en altres, els peus; en una altra, una confusa silueta; jamai el rostre (6). Havent començat per trossejar les paraules, la doctrina i la Persona de Crist, es comprèn que vagi a trossos també la seva Sagrada Imatge!

R. RUCABADO

(6) *Revue des Lectures*. Loc. cit. En l'article pròxim produïrem tota la nota d'aquesta revista relativa al *Ben-Hur*.

Una incongruència

Un pastor protestant de Nova York es queixava que als Estats Units hi ha més de 60 milions de persones que no van a l'Església.

Per què, doncs, preguntem nosaltres, els missioners protestants americans abandonen un camp tan gran d'activitat, per anar-se'n al Sud-Amèrica, on ja practiquen la Religió Catòlica?

Al Sud-Amèrica hi van a practicar la màxima de Maquiavel: Dividir per a triomfar.

(5) *Historia del Mundo*, per J. Pijoan, Salvat editores, S. A. Tomo II. Barcelona, 1928.

La ignorància de les qüestions socials

No seré jo, fill i habitant d'un poble especialment pagès i mariner, mancat d'experiència i de ciència socials, qui gosi aixecar la veu, sentant càtedra de sociologia. No sé si la dissertació del tema que he escollit serà quelcom social. Bé era aquesta, almenys, la meua pretensió i el títol que això encapçala bé ho sembla, però he reconeguda de bon principi la meua ineptitud per així prevenir els lectors d'un possible defraudament.

Advertiu, però, que la meua ignorància en aquest punt (una ignorància no retreta en actitud d'humilitat, sinó una ignorància certíssima) em dóna, en certa manera, autoritat per a parlar d'això, precisament: de la ignorància sociològica de la qual patim, malauradament, els catòlics d'aquesta terra i, havem de constatar-ho amb més tristesa perquè és molt més sensible, els que ens trobem en plena efervescència de joventut.

Els estudis socials catòlics a casa nostra estan a la mateixa altura de les nostres organitzacions catòlico-socials, i com que l'estudi, l'ensenyament, la propagació dels estudis socials són el preludi de les organitzacions, resultat al qual va dirigit allò primer, resultat sense el qual no hi hauria per què estudiar ni investigar, no tindrem nosaltres fortes organitzacions obres sense l'expansió del nostre ideari, sense l'estudi, avançant-nos als que juntament amb la defensa de la democràcia persegueixen el catolicisme, de la resolució dels problemes que afecten la vida del treball.

Als catòlics de tot arreu, certament, no ens manquen principis per a informar-nos de les qüestions socials; tenim sociòlegs eminents, prelats i Sants Pares que han merescut el nom de *socials* i han donat molta de llum, al món, i per damunt d'ells tenim el Sant Evangeli, la paraula de Déu, admirable tractat de sociologia en el compliment senzillíssim del qual queden resolts tota mena de conflictes, manual d'instrucció i formació a l'abast de totes les intelligències, del qual han rebut la llum tots els mestres i sociòlegs del Cristianisme.

El que ens manca és, tal vegada, l'aplicació d'aquells principis i en primer lloc, l'ensenyança en cada cas i en cada temps que circumstàncies especials informen, de l'aplicació dels principis cristians; ens manca la pràctica de saber acostar-nos a les multituds, de defensar els febles, de vetllar atentament pels interessos del poble, de passar al davant dels qui manegonen i arreglen a la seva manera, diferent de la nostra, les qüestions obreres; ens manca formació individual per a després formar-nos col·lectivament... I si no ens manquen mestres, és precis que els mestres ensenyin.

A França, a Bèlgica... els catòlics fan Assemblies i Setmanes socials. Aquí, *pais catòlic per excel·lència*, restem inactius, però anem en compte que la nostra inactivitat no ens costi cara. Qui en pagarà les conseqüències, perquè aquesta mena de llavors les semblen unes generacions per altres, serem els joves d'avui, els que tenim dret a exigir dels nostres pares, dels nostres mestres, el que ells reberen o podien exigir dels nostres avis, que nosaltres havem de deixar, en el major estat de perfecció possible, als nostres fills.

FRANCESC DE P. PUIG

Una campanya contra el comunisme

A França comença a pendre's seriosament el perill comunista. Ultra les mides severes del Govern per a fermar-lo a la llei, cal no oblidar les instruccions donades als electors catòlics, per la Prelacia francesa, a la vetlla de les darreres eleccions. La consigna donada fou aquesta: *Le Communisme: voila l'ennemi!* Desgraciadament, el Comunisme, en general, avança.

Però qui li està donant una batalla formidable, és el propietari actual de *Le Figaro*, el diari més francès, més parisenc i més famós de França.

M. Coty, aquest home singular que, vingut del no-res, ha conquistat en el ram de perfumeria — tan francès també — una fortuna colossal, vol esmerçar-la en combatre aquesta plaga social tan perillosa, per veure si pot lliurar la seva pàtria dels horrors de Rússia.

A l'efecte comprà *Le Figaro*, convertint-lo en una eficaç màquina de guerra contra els comunistes, però sense deixar-li perdre el seu típic caràcter aristocràtic i *boulevardier* alhora, que tantíssima difusió li presta.

I no content M. Coty dels efectes d'aquesta campanya, ha fundat un nou diari eminentment popular, amb un títol més popular encara i de prosàpia netament revolucionària: *L'Ami du Peuple*. I per obrir-li pas fins el cor de les masses obreres, per compte de vendre'l a 25 cèntims l'exemplar, o a o'30 (preu actual dels diaris francesos), l'ha posat a *deu cèntims*, motivant això un alçament general de la premsa francesa, que demana implacable la pública exhibició dels llibres d'administració de *L'Ami du Peuple*.

"A bodes em convideu! — ha respost M. Coty —, però demano, igualment, que es posin de manifest al públic els corresponents llibres administratius de tots els altres diaris. L'efecte d'aquesta actitud del propietari de *Le Figaro*, ha estat aclaparador. I tot seguit s'ha posat a fvaor de la premsa i contra M. Coty la gran societat monopolitzadora del repartiment de totes les fulles de França: la *Casa Hachette*, contra la qual s'estrellaven fins ara quantes empreses periodístiques i de qualsevol mena que s'atrevien a prescindir dels seus universals serveis, muntats, això sí, a tota perfecció i arreu del món.

Què ha fet davant de tal vet el fundador de *L'Ami du Peuple*? Ha buidat una altra vegada les seves grans caixes de cabals, i, agafant 50 milions de francs està constituint una *Casa de repartiment de fulles* que deixa en ridícul la de M. Hachette, el boicot del qual ha resultat ineficaç.

No cal dir el soroll eixordador que ressona per tota la França i àdhuc a tot el món de les lletres de motillo davant d'aquesta trasbalsadora batalla de paper empresa per M. Coty contra el comunisme i els seus acomboiadors...

M. Coty és dels pocs milionaris que tenen plena consciència dels seus deures en les actuals circumstàncies.

Però si la nostra veu pogués arribar al seu més recòndit despatx i sorprendre'l en moments de completa calma, li diríem: M. Coty: tant, i tal volta abans del Comunisme, ha de combatre's el Socialisme, pare seu, com també el Liberalisme, que és el seu avi...

J. J. C.

Notes volanderes

Fa pocs dies veiérem amb certa complaença i sorpresa ensem, el número 30.000 en un magnífic auto. Passà com una exhalació pel nostre costat, però el 30.000 restà fotografiat en la retina. Aquests dies el número 30 haurà passat a 31. L'augment d'autos porta una marxa acceleradíssima.

En les famílies més o menys *bien* tot es sacrifica a l'orgull de tenir auto. La primitiva divisió humana de *pobres* i *rics* cedeix el camp a aquesta altra: gent d'auto o sense auto. Als periodistes no cal dir la classificació que per dret els correspon en les dues divisions esmentades. Pobrets!

Segons les estadístiques mundials el nombre d'autos s'apropa als trenta milions. Innúmers i immenses fàbriques treballen dia i nit en la construcció d'autos, com si temessin que temps vindrà que la circulació aèria deixarà als autos en ridícul.

Aconsolin-se els qui ara no poden tenir auto, pensant que s'acosta el temps en què l'home, en eixir de casa, es plantificarà les ales com qui es posa al damunt una capa, i es posarà a volar tranquil·lament a l'estil dels ocells. Tot és qüestió d'esperar.

Una d'aquestes persones que estan en l'intríngulis de tot, ens deia l'altre dia que bona part dels autos que veiem tan arrogants i dominadors per les vies públiques, no són de qui els llueix sinó de qui els va vendre. Pel regular, aquests vehicles es compren i venen a termini i mentre no estan tots liquidats... Hi ha molta fanfàrria i molta mentida en tot ço que llueix massa.

I no parlem dels malestars i dels trastorns que porten a les famílies aquests luxes tan costosos.

I tan bé i higiènicament com és caminar a peu per aquests mons de Déu!

Aquesta pruija del luxe també s'és encomanada als braços més modestos de la nostra societat. Ara mateix, amb motiu de les primeres Comunions, es veu cada cotxe de dos cavalls amb cotxer i lacai brillantment empolainats que enlluernen.

—Que rics deuen ésser! hom exclama en veure com a grans senyors, dins del cotxe, els acompanyants d'un formós primer-combregant abillat com un àngel. I de vegades es tracta de la família dels porters del 36.

L'Església, que és una bona mare, sols recomana per l'acte de la primera Comunió netedat i modèstia i, sobretot, una bona preparació espiritual per a celebrar-la santament. Res de luxe, ni de pompes. Cadascú segons el seu braç social i els seus *possibles* reals. Però la maledita moda i el nici afany de demostrar més del que som, ens empeny a estirar més la mànega que el braç, portant-nos a la ruïna. A quantes famílies modestes fa anar de corcoll mesos i mesos, el gust de fer de senyors en dita diada. Perquè cal tenir en compte els centenars de pessetes, que els costa la festa, amb desmèrit, a més a més, de la seva essencial i santíssima naturalesa. Bo és celebrar-la bé, com festa de primera classe, però sense sortir-se de la pròpia esfera.

Allò de posar l'olla gran dins de la xica no fa per nosaltres.

Quelcom d'això podríem dir de certes exhibicions populars en algunes processons del *Corpus*.

Ens oblidem sovint que els principals ornaments dels petits que hi assisteixen, són la pulcritud, la senzillesa i, especialment, la modèstia.

Bé prou que la porten damunt els petits angelets de carn humana, la bellesa que barroerament es busca en vestits llampants i joiells de bisuteria!

La premsa ha parlat aquests últims dies d'un Concurs universal de bel·leses femenines que té lloc anyalment a Texas (EE. UU.).

Entre les set noies d'Europa que, previ concurs particular, marxaren fa poc a Amèrica, hi ha una espanyola. Infeliç!

Aquesta apoteosi de la bellesa sovinteja cada dia més, i, dnats els corrents sensuals que predominen arreu del món, no cal dir els perills als quals s'exposen les pobres noies que es presten a aquest llinatge d'exhibicions.

Cada vegada que se'n parla ens acut a la ment aquella terrible imprecació del poeta:

"¡Ay, infeliz de la que nace hermosa!"

C.

El dia de la Bona Premsa

Un natural sentiment de delicadesa ens lliga la llengua en parlar d'aquest tema que tan personalment ens interessa.

Voldríem que ens fos, per aquest costat, completament aliè, per a dir-ne el que se'ns acut en pensar-hi.

La indiferència que plana als voltants d'aquesta diada de propaganda catòlica, fa caure la ploma dels dits. La nostra gent no coneix la seva transcendència... La nostra gent no sap res dels estralls de la mala premsa. La nostra gent ignora del tot la vida mi-grada que la Bona Premsa porta.

La nostra gent... La veritat és que no sabem per què diem *nostra* a aquesta gent a què ens referim.

La immensa majoria dels catòlics sostenen i llegeixen periòdics indiferents. Ignorància? Curiositat? Necessitat? Malícia? Tal volta una mica de tot; mes no hi ha dubte que són catòlics alguns que sostenen la mala premsa, com també són catòlics els que fan el buit a la Bona Premsa.

Vet aquí dos bons punts de meditació per a preparar la gran diada de la Premsa Catòlica.

Curs de llengua hebraica

Amb tota regularitat s'ha vingut donant aquest hivern el curs de llengua hebraica a "Biblioteca Balmes" per Mn. Josep Casanelles, Prev. i en donar-lo per finit s'ha vist clarament la seva utilitat, el profit tret i l'èxit complet.

Per a donar-hi una solemnitat en la conclusió d'aquest primer curs lliure de llengua hebraica pujaren alumnes i director al Montserrat en acte de regregrament i deprecació de bell auguri.

Com Amics dels Estudis Bíblics es proposen donar la hivernada vinent el segon curs amb dues lliçons d'hebreu setmanals i una setmanal també de Sagrada Escripura, a la qual podrien assistir àdhuc les persones que desconeixen l'hebreu.

Oportunament s'anunciarà, si Déu plau.

La distribució del treball agrícola

Si certs oficis de ciutat es caracteritzen per les seves temporades de fuga i de calma, adés d'excés de treball, adés de poca feina, l'ofici agrícola es caracteritza pel mateix. En l'època de la sembra i de la collita, arriba al punt àlgid del tràfec. Entremig, un entreteniment calmos només d'anar fent, que ocupa el mínim de braços. Unes cultures més que no pas d'altres es remarquen per aquesta irregularitat. Mes totes són condicionades per aquesta llei.

Aquesta naturalesa del treball agrícola exigeix una organització especial i ha creat sempre una dependència entre unes contrades i altres, determinant corrents emigratoris entre regions allunyades i tot. No a tot arreu, però, ha originat una mateixa organització ni ha adoptat les mateixes solucions. Aquesta està indissolublement unida a les espècies de cultura, i a les formes de la propietat.

Allí on la propietat està molt dividida o per bé que poc repartida, és explotada per molts conreadors en caràcter de parcers i d'arrendataris. I les solucions, per superar els excessos de feina, consisteixen en diverses formes d'ajut mutu entre famílies pels tractes que se'n diuen de torna-jornals. En els llocs, però, on la propietat afecta zones extenses d'un mateix amo, i són menades directament per aquest, les crisis d'acumulament de treball no podien ésser resoltes, sinó, o bé per l'aplicació del maquinisme, o bé per una extraordinària concurrència de treballadors d'altres contrades. I com que encara queden algunes feines, com el veremar i collir olives; la collita, oi més, de la remolatxa sucra, i la mateixa de la patata, que no poden efectuar-se malgrat l'avenç de la maquinària agrícola, sinó per la mà de l'home, determinen temporalment corrents emigratoris.

Amb això ja es comprendrà que en el camp, per la mateixa exigència del treball agrícola hi ha una població rural transhumant que d'un cap de l'any a l'altre marca el curs d'una trajectòria de l'una contrada a l'altra a fi de reintegrar-se a la llar per una temporada, i iniciar-se de nou, mesos després. Aquesta població transhumant, essent oriünda de contrades estèrils, el contingut major, però, pervé de les zones marginals o veïnes de regions riques. La gent de l'interior de les terres pobres no acostuma a emigrar si no és per establir-se d'una vegada a ciutat, o en nuclis fabrils i comercials. Gent no gaire arrelada a la terra, no es pot dir tampoc, però, que li sigui desafecta, sinó tot el contrari, car després de rodar alguns mesos, al final tornen al poble a passar sovint hiverns en la més anguniosa estretor econòmica. Les seves afinitats els impelleixen a cercar feina en les contrades on troben un treball igual o semblant al de la seva terra, i al qual estan habituats. Així, els veremadors del migjorn de França i del Penedès solen ésser de la contrada vitícola de Gadesa. Els qui baixen a segar al Vallès, gent de la muntanya de cultura de cereals. Els qui arriben al Pla de Reus a collir olives, de la zona olivarera de les Garrigues i de la Ribera alta catalana de l'Ebre. I els que van a arrencar patates a Marina i a les valls del Besòs, valencians de prop de les riques hortes de Llevant.

Ofereixen la particularitat tots aquests corrents transhumants, que, per bé que marquen un reflux de

retorn cap al seu punt d'origen, així que van acabant les ocupacions, deixen, però, un rastre, un sediment de població estable pels llocs on passen, que ens mostra aspectes interessants, i que contradiu als qui creuen només en una emigració única cap a ciutat. Per això el parlar de la deserció del camp en termes contundents constitueix una inexactitud genial. Car si és un fet que en alguns tocos, pocs, de la nostra terra (llevat d'indrets àrids de muntanya) la botja ha colgat la terra de sembradura, i el pi ha ombrejat certs costers de vinya, també en compensació s'han arrencat sengles arbredes per destinar-les a cultures forçades, ço que ha aglomerat noves concentracions, i ha augmentat la població del camp. A més, aquestes cultures han imposat noves relacions comercials per l'intercanvi d'aquests productes i han originat noves aglomeracions humanes si no precisament al bell mig de la terra mateixa, sí, en les viles i ciutats de segon ordre que han esdevingut centres estratègics de distribució. D'aquesta manera el repartiment de la població a la nostra terra ha estat fet fins ara de faiso que ha respost a les conveniències de l'economia.

Una de les causes que ha determinat la derivació d'altres contrades i regions d'aquests corrents al nostre camp ha estat el donar els amos les terres a arrendament dividides en parcelles. Si no hagués estat aquesta nova forma d'explotació, l'assalariament no hauria constituït un poder d'atracció prou fort de concentració i fixació. En certs indrets si hagués seguit la forma d'explotació directa per l'amo, la puja dels jornals i de totes les despeses, encara haurà accelerat l'aplicació del maquinisme, reduint el concurs de braços, i posant un obstacle a la immigració temporal i tot, en compte d'atraure-la, concentrar-la i fixar-la. Altra conseqüència de l'explotació parcel·laria de la terra per arrendament, ha estat la dels establiments emfiteutics per la construcció de vivendes per a la nova població. Això ha ocasionat l'especulació i tot, i ha fet pujar el valor de tota mena de terres, de les subsistències i del comerç al detall i ha provocat l'aglutinació d'una altra població dedicada a aquest comerç.

El cas més palès de la fixació d'una part dels corrents emigratoris temporals al camp, el trobem al Vallès Baix, en les vores del Besòs i dels seus afluents. El tipus de poblament en petits grups dispersos, amb tendència marcada a posar-se al llarg o a prop de les principals vies de comunicació, de lluny ja assenyala la forma d'explotació de la terra, pel mètode parcel·lari d'arrendament. La població s'ha format en el lloc més avinent de cada finca, i a la vegada tan a prop, com ha pogut, de les vies de circulació. Tots els grups humans compresos dintre la zona circumscrita en el triangle de Sardanyola, Montcada i Mollet, han nascut d'aquesta forma d'explotació de la terra. D'altres encara n'hi han al Vallès mateix, com els de la part baixa de Martorelles i Sant Fost: i els de Palau i Plegamans.

D'on procedix la gent d'aquests poblats? Les nostres informacions, per bé que incompletes, ens induïxen a afirmar que una grossa proporció són de fora la contrada. Cal notar aquí el fenomen que s'esdevé arreu on passen fets semblants, que si és cas hi ha immigració cap a ciutat, l'ha proporcionat la mateixa gent del país. De la nova població n'hi ha de la muntanya catalana o de les parts altes del Vallès mateix: o de la regió del Montseny. D'altres són de la

Ribera: també de les Garrigues, però sobresurt una proporció excepcional oriünda de les regions llewantines. La vida d'aquestes famílies és la vida heroica batalladora, de veritables col·nitzadors.

Fóra una utopia el creure que a tot arreu de la nostra terra, el corrent emigratori pot trobar una canalització, igual a la del Vallès. Car els fets manen sovint i en l'Agricultura potser més que no en cap altra activitat, promovent la determinació dels fenòmens i regulant la llei de les evolucions. Existeixen contradiccions així, on mentrestant no s'implantin nuclis industrials, que per ara no es preveuen, l'emigració no hi passarà sinó de camí. I és que la terra sola ja està saturada de població, per tal que fa lustres que ha aconseguit la forma més intensa de conreu, arrendada en petites parcel·les. En aquests llocs, si per cas, la introducció del maquinisme i el perfeccionament de l'utillatge agrícola, eliminarà els més tímids i poc arriscats, i determinaria un corrent emigratori. Mes si ens poséssim a escatir, reculant una centúria endarrera, de com s'han poblat aquestes comarques, existeixen indicis de què el fet geogràfic, obrant a través del fet jurídic i del fet econòmic, també ha seguit un procés semblant al que segueix actualment el poblament al Vallès, i que deurà seguir i tot, en aquells altres indrets on encara la població és poc intensa. Convé, així, la derivació, més o menys artificial, dels corrents transhumants cap aquelles comarques on és possible una major intensitat de població vivint només de la terra?

La llei intrínseca del treball, que governa les energies humanes, de la mateixa manera que determina les immenses aglomeracions de ciutat, regula els altres corrents intercomarcals. I si el fet jurídic regulador és un acte i una mida artificiosa, aquell, però, no obrarà amb veritable eficiència fins que les necessitats l'hagin imposat, i els costums l'hagin preestablert. Sovint hom s'ha planyut de la deserció del camp dels propietaris i si no hagués estat aquest fet, molt probable que no s'hauria reduït tant l'assalariament agrícola, ni tampoc, almenys en certs indrets, s'hauria intensificat tant l'exploació de la terra. D'altres necessitats i exigències sembla que van abolir la forma de la parceria, això és, satisfent el cànon de lloguer amb fruits, i imposaren la de l'arrendament. I aleshores, així com ara l'interès del propietari està a defensar a ultrança la conservació del pagament en fruit, aleshores tot el seu interès radicarà a parcel·lar la propietat i arrendar-la a diversos conreadors, per adineral-la força i treure'n el màxim rendiment. Podria aleshores esdevenir que dalt de la Plana de Vich es desenrotllés un poblament paral·lel a l'actual del Vallès, i a l'extrem de cada hisenda que avui vetlla posada al bell mig la Casa centenària tota sola amb les seves corts i estables, hi creixés tot de grups humans escampats ça i enllà, allargant les seves arrels cap a les vies principals de comunicació.

La podran poblar aquella gent que pugen i baixen de Cerdanya, o retornen de dintre de França, i que com refractària al poblament dels grans nuclis urbans, o bé psíquicament incapaços per un ofici de ciutat i la vida d'aquests, vaga, transhumant d'ací i d'allà en recerca d'un lloc establert on fixar-se i arrelar, i ara abans de concentrar-se a ciutat, torna cap als seus pobles d'origen, per un amor profund a la terra, a viure una altra temporada de repòs, però, sovint dintre la més afrosa penúria econòmica.

ANGEL GRAU

L'organització corporativa agrària

Glossant un decret

I

Tots els nostres lectors deuen tenir notícia del Decret del 12 de maig darrer, dictat pel Ministeri del Treball, referent a l'organització corporativa agrària, i els primers passos del qual han estat ja donats en el camp de les realitzacions. L'esmentat Decret tanca disposicions de grandíssima importància dins el món social-agrari, i no podem menys de dedicar-li uns petits comentaris, breus i clars.

Comencem per dir que aquesta disposició ha patit de la manca de difusió, un cop dictada, com patí de la manca de consulta als elements interessats en la vida agrícola, abans de dictar-la. Per les seves línies generals, per la importància i amplària de la matèria regulada, i per la forma com procedeix a aquesta regulació, la disposició ministerial ve a ésser la de més importància dictada des de molts anys ençà en el camp de la vida social agrària. Bo serà, doncs, que aquesta manca d'ambient d'opinió amb què la disposició ha aparegut, provem de remeiar-la, en el que de nosaltres depengui, mitjançant el comentari periódic.

Primer que tot, cal fer constar la bona intenció del Ministre en dictar semblant disposició. Ningú no pot dubtar-ne; el que hi ha, però, és que el Ministre, mitjançant aquest decret, ha demostrat ésser home tan ben intencionat com excessivament doctrinari. El decret obeeix a un desig d'extensió de ço que se n'ha dit el Dret Corporatiu (?) (i que no sabem ben bé que fins ara hagi constituït una branca del dret enlloc, seriosament parlant) a l'agricultura, i, per tant, a una concepció apriorística amb excés de tot el que fa referència a organització social.

Ens fa l'efecte que, tot això de l'organització corporativa es prescindeix bon xic de la realitat vivent, deixant-la de banda per atendre quadratures d'idees preconcebudes i que poca cosa tenen a veure amb la realitat del nostre país. Tenim un xic de por que no ens passi, en el món social, ço que en el polític ens passà ja manta vegada: fabricar motllos perquè la realitat els ompli, sense tenir gaire en compte de quina massa és feta aquesta realitat ni si aquesta massa tindrà o no consistència per a omplir aquells motllos.

Un bon dia ens digueren que teníem Constitució; i ens trobarem amb una còpia de textos legals d'altres països, sense carn de vida pròpia, fins a l'extrem que, amb cent anys de constitucionalisme, encara la Constitució ve un xic gran i baldera al nostre poble. No ens passarà el mateix en la legislació social? No ens trobarem un dia amb una organització dita corporativa, amb què se'ns dirà que totes les forces socials estan ja organitzades, mentre que la veritable substància social se'ns escaparà pels intersticis del motllo legal?

No voldríem representar el paper de profetes en el nostre cas. Però l'excessiva facilitat amb què es procedeix a formular organitzacions corporatives de tota mena, la senzillesa amb què aquestes passen a la *Gaceta* sense haver estat estructurades a ple aire i ple sol de realitat, ens fan sospitar que es tracta en aquestes disposicions de plantes d'estufa, de flors

d'hivernacle, que desapareixeran quan aquests ple aire i ple sol vinguin altre cop a amanyagar l'ambient social i polític.

Segons recents estadístiques oficials (tretes del Ministeri de Foment) a Espanya funcionen 128 Cambres agrícoles, amb més de 13.000 socis, existeixen (segurament quedant-se curta encara l'estadística oficial) 5.821 Sindicats agrícoles, 86 Federacions agràries, més de 1.000 entitats agrícoles de altres dominacions, 133 Comunitats d'agricultors, i encara més de 500 Caixes rurals. Doncs bé, aquest conjunt d'institucions agrícoles, algunes de les quals són oficials i tenen una missió consultiva, com les Cambres Agrícoles, no han estat consultades per a dictar un Decret importantíssim que comprèn tota una organització agrària, com és el que comentem. Per què? Segurament que el seu consell, el seu punt de mira, hauria pogut ésser ben interessant pel Ministre, puix que mitjançant la seva intervenció, la veu de milers i milers de propietaris i de treballadors del camp hauria arribat a les altures, amb força garantia d'encert per part d'aquestes.

Es dirà, és cert, que donat el règim polític excepcional en què vivim, pot prescindir-se d'aquesta consulta. Però nosaltres entenem que, al revés, ara més que mai aquesta consulta es fa necessària, donat que

l'opinió compta amb pocs mitjans per a mostrar-se. Demés, aquí es tractava únicament de consultar, no una opinió balderament interessada en l'assumpte, sinó l'opinió dels propis interessats en la matèria, que hauria esdevingut una opinió quasi tècnica respecte del complicat problema resolt pel Ministeri del Treball amb un senzill decret ràpidament portat al periòdic oficial.

I la prova que aquest criteri s'ha mostrat unànime en l'agricultura espanyola està en el fet que, en la darrera festa de l'Agricultura, l'única conclusió acceptada per unanimitat i acollida amb veritable entusiasme, fou la de demanar al Govern una informació pública prèvia abans de legislar sobre Comitès Paritaris que, tal i com s'han plantejat, impliquen un fortíssim canvi en el règim de la terra. El Ministre de Foment, que presidia la festa agrícola, es féu eco d'aquest desig i va prometre que arribaria al Govern.

Què en sortirà d'això? Esperem un xic. Mentrestant, entenem que aquests senzills comentaris sobre aquest Decret orgànic del 12 de maig no seran inútils, car es tracta de matèria delicada per naturalesa i respecte de la qual tota suavitat és necessària.

JOSEP M. GICH

Camps enllà

Quan l'abril moria i el maig somrient trucava, altra vegada, a la porta del nostre viure; quan els raigs del sol començaven d'escalfar la terra i una alenada de vida nova feia verdejar els conreus i en els jardins esclataven, plenes d'encís, les roses vermelles, jo vegí passar a mon estimat Jesús pels caminals florits sota el cel blau de primavera. El vegí passar silenciosament, camps enllà... Un sacerdot el portava, amagat dintre l'Hòstia Santa. Tota una corrua d'escolans anava al davant amb ciris encesos que el vent es cuidà d'apagar ben aviat. De tant en tant sonava una campaneta i el dring metàl·lic s'escampava per damunt dels camps verdejants i l'aire el portava lluny, ben lluny. Aquella veueta minsa, aquell so dolç i suau, anunciava a tota la natura, als sembrats onejants, que per sota els tàlens de verdor, passava Jesús, "Camí, Veritat i Vida". I els arbres, en veure'l passar, es vinclaven i les seves fulles, mogudes pel vent, li cantaven un himne de lloança.

En aquella tarda d'abril, formosa i esplèndida, veiérem esclatar, en els nostres camps, una rosella nova; una grossa rosella que el sol morent acaronava fent-la brillar amb esclats meravellosos: l'ombrellà que cobricelava al bon Jesús. Roja com la Sang divina que per nosaltres brollà de la Creu, roja com aquella mateixa Sang, regeneradora i vivificant, que el sacerdot portava dintre el Copó sagrat, roja com la sang valenta i generosa dels màrtirs d'ahir i del d'avui, l'ombrellà beneïda seguia Jesús i el protegia dolçament. I camps enllà anava fent la seva via el Rei de l'Amor, el Rei més alt i poderós de tots els reis, l'Amo i Senyor dels que dominen.

Ocultat dintre l'Hòstia blanca hi ha tota la majesttat dels cels i de la terra, tota la bellesa del món,

tota la pau que els homes puguin cobejar. La grandesa terrena, moridora i passatgera, no és més que un pàl·lid i insignificant reflex de la grandesa del nostre Rei Jesús, etern i immutable. La beutat del món, l'encís de la terra, la dolçor mundana, no són més que ombres vanes i fugisseres al costat de l'Astre refulgent i esplendorós que arreu, arreu, escampa vida i amor: la Santa Eucaristia.

Buscant un malalt vegí passar una tarda d'abril el Rei de la Glòria. Malalts som tots els homes, o estimadíssim Jesús! Tots tenim l'ànima feble i mi-seriosa i la carn pecadora ens endogala. Jesús-Eucaristia compadiu-vos de la pobra humanitat adolorida. Busqueu-nos com buscareu a aquell malalt que jeia en un llit de dolor allà en una apartada i solitària masia... Apartats de Vós vivim tots els humans; el món ens atrau i sedueix, les coses d'aquesta vida ens enlluernen i ens fan perdre el caminet que porta a Vós. Busqueu-nos puix a nosaltres ens manquen forces per a venir a Vós. Guarieu-nos. Ennobliu el nostre viure; deu-nos vostre Amor.

I quan vingui l'hora de la partença, llavors més que mai, veniu a trobar-nos, o amorosíssim Jesús! Llavors més que mai necessitarem el vostre ajut. La nostra ànima esperarà frisa el vostre bes de pau, de perdó i d'amor. Portant dintre del pit panteixant, la dolçor incomparable del vostre Amor immens i en el nostre cor agonitzant, la seguretat del vostre perdó, voldríem cloure els ulls a la vida present, falsa i mesquina, per obrir-los a la Vida ver-tadera, a les clarors infinites i eternes del Cel, a la pau serena i impertorbable de la Glòria.

JOAN M. SALA I MONSÓ

Oficina romànica

Consultes

Els membres que integren l'Oficina Romànica de lingüística i literatura, ens pregunen la publicació de la següent nota:

L'anunci de l'Oficina Romànica de lingüística i literatura publicat en un dels números darrers de CATALUNYA SOCIAL ha desvetllat tot seguit l'interès del públic i ja han arribat a l'Oficina consultes de llenguatge i ofertes de col·laboració. L'Oficina promourà de molt bon grat aquest intercanvi, com que és un dels procediments millors d'investigació i de difusió que pot utilitzar. Però per estalvi de temps i augment de profit ha cregut convenient establir algunes normes, i estimarà que les tinguin sempre presents els consultants.

a) No és tasca de l'Oficina, que hagi de pendre de moment, l'ortografia. El criteri que en aquest punt seguirà ben clar el senyalen aquestes clàusules del seu manifest, que és ja del domini públic a hores d'ara (1). "En ortografia l'Oficina Romànica provisionalment seguirà les normes de l'Institut d'Estudis Catalans. No ens ha semblat prudent tocar la qüestió ortogràfica de bon principi, que portaria estèrilment un esclat nou d'apassionaments vells, i d'altra banda l'ortografia, ara com ara, té un interès secundari per nosaltres. La llengua literària pot progressar i perfeccionar-se, qualsevol que sigui el vestit que prengui tot passant al paper, mentre amb l'interès d'unitat ortogràfica no es posin traves al progrés de la morfologia i del lèxic. En ortografia aspirem a una revisió amigable del sistema ortogràfic de l'Institut d'Estudis Catalans, quan l'estudi madur de moltes qüestions pendents de morfologia i de fonètica posi de relleu espontàniament les esmenes a fer, i aquestes puguin ésser introduïdes amb garantia de cosa definitiva. Ara algunes simplificacions, que l'ús va manifestant convenients, podran potser ésser assajades més aviat".

Ens n'estem, doncs, per ara de consultar les consultes purament d'ortografia, per no portar complicacions al públic que ja està avesat a un sistema. Però sempre estimarà l'Oficina saber les dificultats que ho introba en el sistema actual, perquè seran elements d'estudi en el treball de revisió que poc a poc anirem preparant.

b) De les consultes que s'ho valguin l'Oficina n'encomanarà un estudi a persona competent, i en donarà el resultat a profit de tothom en les pàgines de CATALUNYA SOCIAL. Això demanarà un xic de paciència als consultants, però representarà un guany inestimable de temps i de profit.

c) Agraïrem tota comunicació que ens sigui feta d'elements de llengua aplegats en la parla viva de qualsevol dels nostres dialectes, com adagis populars, paraules i dites notadores, construccions gramaticals, etc. És, però, indispensable per classificar i arxivar tot aquest material d'estudi, que cada paraula, dita, adagi o construcció, vingui en una cèdula o retall de paper diferent per cada una, i si pot ésser

d'una mateixa mida totes. Una bona mida és 10×13 cm., la meitat d'un full de cartes gran. Cal indicar també on ha estat collida i de quina mena de persona, i qui és el collector. Vet aquí una mostra del que diem:

De baralla i de plet ben haja qui me n'ha tret

Sentit a una velleta de Balaguer

Joan de Porcioles.

Moviment social

Del món del treball

D'un temps ençà es parla molt i s'estudia seriosament l'"organització científica del treball". El títol és llampant i excita fortament la curiositat. Qualsevol diria que fins ara els operaris han treballat sense solta ni volta, a la bona de Déu, o a la mala del diable, i el cert és que és més vell que l'anar a peu la tria dels homes i l'aplicació de llurs aptituds a l'obra de la producció.

Que ara es faci això amb més cura i un xic més aparatósament, està bé, i ho confessem amb gust, però no cal tant de soroll per un fet tan natural i tan antic com l'home. La mateixa Naturalesa ja té cura de posar de manifest les especials facultats dels seus elegits. Bo és que s'estudiïn i s'apliquin bé, però cal moderar-se en els judicis i en els blasmes.

El govern ha declarat recentment que es preocupa de l'aplicació de les lleis que regulen la inspecció del treball. Tota sollicitud és poca en aquesta matèria...

A París ha fracassat completament la vaga general de transports.

Certamen del treball

Durant el pròxim mes d'agost es celebrarà a Bilbao un "Certamen del Treball" de caràcter nacional amb les següents seccions:

Indústria dels vestits i accessoris.

Habitacions i mobiliari.

Fusta i objectes similars.

Ferro i altres metalls, mecànicament o científicament tractats.

Arts gràfiques.

Arts sumptuàries, decoratives o de luxe.

Invents obrers.

Hi haurà concursos pràctics de distints oficis amb valuosos premis.

Tots els treballs seran degudament exposats.

Comissió d'higiene social

Aquesta Comissió la fundà a Alemanya el doctor Epstein i s'ocupa de l'estudi de la Legislació protectora del Treball, de promoure les declaracions obligatòries de les malalties de procedència professional, de les qüestions de la psicotècnica i l'orientació dels treballadors, en llur fatiga en els anormals, etcètera.

(1) L'Oficina romànica de lingüística i literatura. Manifest i crònica. Biblioteca Balmes, Duran i Bas, 11, Barcelona.

OPINIONS D'ALTRE

Diu *La Vanguardia*, sobre la propietat privada:

La reforma agraria ha de alcanzar tanto a las tierras públicas como a las de propiedad privada. Confinada en la primera, sería insuficiente. Respecto de ambas, se encamina la reforma a colonizarlas y llevarlas a su máxima producción. Sólo que el procedimiento ha de ser distinto, según se trate de unas o de otras. En cuanto a las primeras, el Estado puede obrar libre y directamente; para colonizarlas llama al colono, ofreciéndoselas a censo perpetuo; para llevarlas a máxima producción hace revisable periódicamente el canon y exime de impuestos todas las mejoras que el colono introduzca en la parcela acensuada.

Respecto de las tierras de propiedad privada, el Estado tiene que proceder indirectamente, encauzando y estimulando el interés del propietario en el sentido mismo que al bien público, o sea al social, importe. Todos los procedimientos de acción directa, a saber: expropiación, castigo al propietario negligente o mal cultivador, limitación de la superficie apropiable, etc., me parecen fórmulas toscas, y, en definitiva, contraproducentes. No solamente no hay que atacar directamente el interés de los propietarios, sino que debe asociárselos a la reforma, no invocando su devoción patriótica o su altruismo social, sino su propio interés económico.

Esto ha de ser obra del impuesto y no puede ser más que obra del impuesto. El impulso reformador agrario no puede venir de la Junta de Acción Social Agraria, cuyos menesteres son más modestos y cuya función puede ser utilísima tratándose de tierras públicas, ni de ningún origen similar. El impulso reformador ha de venir del ministerio de Hacienda. En éste se halla la raíz de todos los problemas económicos del país, que después se transforman en sociales y, por último, en políticos; y en él reside también el principio de la solución de esos problemas. El agrario—como el de la vivienda y otros muchos, al parecer más alejados—son un fruto ponzoñoso de un equivocado e injusto sistema de impuestos; y es en el régimen tributario donde se encuentra su remedio.

La reforma agraria, en cuanto afecta a las tierras de propiedad privada, está contenida, radicalmente, en la siguiente fórmula impositiva: "Substitución, gradual, tan paulatina como las circunstancias sociales, la flexibilidad de la Administración pública y el equilibrio del presupuesto consientan, de todos los tributos que actualmente recaen sobre la explotación de la tierra y sobre sus productos, por otro impuesto proporcional al valor de esa tierra, descontadas las mejoras actualmente distinguibles que en ella o sobre ella hayan introducido el trabajo o el capital del propietario o de sus antecesores."

Esta fórmula impositiva no es toda la solución del problema de la tierra; pero es su cimiento ineludible. Después de esa fórmula, queda obra que realizar, pero es de carácter complementario y, en su mayor parte, atinente más al problema técnico de la agricultura, o sea al problema propiamente agrícola, que al problema social de la tierra o problema propiamente agrario. Y cuanto se haga, sin aplicar previamente esa fórmula, sin cambiar substancialmente la base imponible, será inútil; el problema permanecerá en pie. Esa es la razón del fracaso de tantas y tantas pretendidas soluciones, desde las reformas hebraicas—Agas y Agesilao—y griegas—Solón—, hasta las reformas irlandesas, de Gladstone, como se han aplicado a este problema, que aparece en todas las crisis de las sociedades precisamente porque es el causante de esas crisis.

El impuesto sobre la actividad agrícola y sus resultados crea el mal. La substitución de este impuesto por otro sobre la actividad agrícola es el principio inexcusable del remedio. Porque ninguna enfermedad se cura con paliativos, sino extirpando sus causas radicales, esto es: arrancando la raíz.

Baldomero Argente

D'un article d'*El Diario de Barcelona*, sobre la crisi industrial anglesa:

Los industriales ingleses miraron desdeñosamente la aparición de la crisis, creyendo fuera sólo un fenómeno pa-

sajero, fugaz, sin consecuencias. Pero la realidad les ha mostrado lo equivocado de su criterio, pues lo que consideraron fugaz y pasajero se ha convertido en una situación definitiva, estable. Fuertes cargos se han dirigido a los fabricantes ingleses por su equivocada actuación en esos seis años de pasividad, en que no sólo la industria algodonera inglesa ha salido perjudicada y perdido posiciones que difícilmente reconquistará, sino que de su falsa actuación se ha resentido, social y económicamente, todo el país.

Al fin los industriales se han dado cuenta de la realidad, y enderezan sus actividades a salvar la situación difícil que atraviesan, a fin de reconquistar en los grandes mercados, la situación excepcional que antes tenían. Los obreros, o sea la otra parte directamente interesada, no se oponen a cuanto significa reorganización de la industria y su racionalización, pero rechazan enérgicamente cuanto significa rebaja de jornal y aumento de las horas de trabajo. La reunión de representantes patronales y obreros habida para tratar esos puntos resultó un fracaso. La contraproposición de los obreros, consistente en el nombramiento de una comisión oficial encargada de estudiar los costes de producción, fué asimismo rechazada categóricamente, enérgicamente por los patronos, que se oponen firmemente, tenazmente, a toda intervención oficial en sus asuntos—todo lo contrario de los patronos españoles—. No obstante la representación patronal, propuso que la información la verificase una comisión compuesta de doce representantes patronales y doce representantes obreros.

D'*El Dia*, de Terrassa. "La reforma de la Constitución."

Podria justificar-se el desig de derogar l'actual Constitució si els vicis de govern, que tothom vol corregir, li fossin imputables. Però la Constitució no té la menor responsabilitat d'aquests vicis, dels quals ha estat la primera víctima. Tot el que s'ha fet en dany de l'interès del país, s'ha fet contra la Constitució i el seu esperit. Els abusos del Poder i les febleses precisament perquè neixien "contra legem", i alteraven o vulneraven la doctrina i, fins i tot, el text constitucional.

Si hi ha quelcom a la Constitució que calgui reformar, pot fer-se modestament i normal sense necessitat de denegar-la. Aquesta tasca reformadora hauria d'encarregar-se a les primeres Corts que siguin elegides, circumscrita als punts en què es cregui necessària, ja que per alguna cosa la Constitució espanyola no és rígida, sinó flexible, i accepta la modificació i l'esmena.

Si no es fés això, una Constitució elaborada sense l'assentiment del poble, amb el beneplàcit dels conformistes i sense l'audiència dels dissidents, no fóra cap Constitució, ni tan solament una carta pactada: fóra un decret. I Constitució i decret són dos mots que es repelleixen violentament, car l'essència viva de tota mena de Constitució és que sigui obra de la sobirania popular.

Sense comptar, a més, amb la ineficàcia de la substitució. Perquè amb la Constitució nova, tal com amb l'actual i amb qualsevol altra que pogués inventar-se, perdurarien, si no s'agreujaven, els mateixos vicis. El mal no radica en la llei, sinó en la seva aplicació. El que falla és el ciutadà. Mentre el ciutadà no exerceixi constantment els seus drets i compleixi els seus deures, són endebades les bones intencions i les lleis novíssimes. En definitiva tot ho envairà la corrupció, puix la política i el Poder degeneraran fatalment i, en lloc d'ésser tinguts per l'art i l'instrument de govern, es faran servir per satisfer els interessos privats i els apetits personals.

El que caldria, doncs, és tot el contrari del que es fa. Educar al ciutadà en l'exercici dels seus drets i deures. I res millor, per aconseguir-ho, que la gimnàstica cívica. Fer-lo intervenir sovint en la política, en els assumptes de govern. Si el ciutadà estés educat civilment no serien possibles els abusos del poder ni la degeneració de la política.

El capgirament i la perversió malèfica dels mòbils i de la finalitat de la política no trobarà remei en les escasses pàgines d'un fullet de prosa numerada, encara que porti el títol pompós de "Constitució".

TEMES DE LA SETMANA

Moltes de coses han passat en pocs dies a Espanya, però és verament difícil donar-ne compte, perquè, segons el respectable criteri del Censor oficial, ço que es pot dir públicament a certs punts en altres punts no convé dir-ho. *Locus regit actum...*

Si no volem altra volta deixar en blanc aquesta secció, convindrà anar amb peus de plom en ço que escrivim.

L'espetic del discurs d'En Maura a Sevilla resonà per tot Espanya perquè es cregué indici cert d'un canvi polític parençós, però no bé convalescent En Primo de Rivera d'una molesta malaltia, s'apressà a posar els punts sobre les is del discurs d'En Maura, quedant tot esvaït. Unes lletres creuades entre ells, que han cridat fortament l'atenció, han estat com el *clou* d'aquesta llambregada política. En Primo de Rivera, una volta deixat córrer el projecte nupcial, podrà consagrar-se novament del tot a la política i prosseguir el seu pla de ressorgiment nacional durant els anys que siguin necessaris.

Les declaracions que a tal efecte prodiga aqueixos dies no deixen sobre d'això lloc a dubte.

* * *

El succés estranger culminant de la setmana és el discurs d'En Mussolini al Senat sobre la política internacional d'Itàlia. És una peça monumental del Duce que el posa a nivell dels grans estadistes. No deixa d'estudiar cap problema del dia per verd que sigui, i dels problemes madurs en diu tot quant és permès a un diplomàtic llest i a un ver home d'Estat. Però fa l'efecte que ho diu tard.

En llavis de Mussolini Itàlia sembla que reviu l'esperit i la força de l'antiga Roma. Però, hom, en llegir els extractes del discurs del Duce pronunciat davant de l'actual Senat italià, fet de titelles, no pot menys que comparar-lo amb aquell Senat Romà que governava el món com a cosa pròpia, en el qual cada Senador era un rei i el conjunt de reis senatorials l'Arcòpag polític més magne que ha vist la Història.

Per això l'imperial discurs d'En Mussolini, si bé admirable i verament extraordinari, provoca el somriure de les persones cultes. La formidable individualitat d'En Mussolini està a to del discurs, però el discurs està renyit amb la realitat, tan diferent encara.

Mentre Itàlia necessiti de l'empenta passional d'un partit polític, al marge de la legalitat (i no volem restar cap mèrit, com tampoc perdonar-li cap malifeta al partit feixista, i àdhuc reconeixent-li que salvà a Itàlia en una suprema crisi), la nostra germana llatina ha de baixar el to. I quan un hom pensa en ço que ha fet recentment Turquia, esquinçant Tractats i reconquistant-se a si mateixa en mig de l'astorament i l'estupefacció dels quatre asos polítics d'Europa que a Versalles l'endogalaren, el discurs d'En Mussolini fa l'efecte d'un feix de retòrica diplomàtica, grandiloqüent, romànica, si es vol, per a consol i satisfacció dels feixistes desencantats.

I tingui compte En Mussolini d'amidar bé els passos que va donant en la política interior, que el secret més important del seu prestigi personal i el nervi cab-

dal de la seva força política ha estat fins ara la seva orientació religiosa. Tant com s'acosti al Vaticà, tant augmentarà la seva preponderància mundial. I viceversa.

Altrament s'ha parlat poc del viatge del rei d'Afganistan per Europa. Quelcom en diguérem, però no ço que es mereix. França, Anglaterra, Itàlia, Germània, Turquia, Egipte i Pèrsia s'han disputat les seves simpaties, però cap nació com Rússia, on els Soviets fins han manllevat les esplendors dels tsars per a fer-se simpàtic al nou Rei de l'Orient...

Ben destriat, aquest viatge triomfal per terres d'Europa del cap absolut d'una nació asiàtica valenta i progressiva, resulta un seriós avís per a la trontollant hegemonia del nostre vell europeisme, que tant com s'aparta del Catolicisme s'aparta de la font de la vida i del centre de la força mundial. A aquest concurs de potències per a conquistar l'amistat de l'Afganistan han guanyat premis les més afins al fantasiós regne asiàtic. Cal no perdre-ho de vista. Els Soviets es creuen ésser els preferits.

La declaració ministerial llegida a les noves Cambres franceses és també digna d'especial menció. Les notes més culminants són: La intangibilitat i referenciació de les lleis laiques de la República en virtut de les quals els nostres germans francesos gemeguen sota la tirànica opressió sectària com uns ilotes; l'aspra reivindicació dels drets dels vencedors sobre els vençuts (*aeterna auctoritas*), cosa tan plaent a Poincaré com renyida amb l'esperit de Locarno; l'afirmació del dret de les regions reincorporades a França, a governar-se durant temps il·limitat pels seus propis costums i lleis religioses i escolars; les declaracions d'ordre financer sobre la normalitat de la Hisenda francesa i la força lliberativa de la seva divisa; la necessitat absoluta de la persistència de la unió nacional, etc.

La solemnil declaració de Poincaré, tan rumiada i ponderada, no produí els efectes esperats en la Cambra de diputats, si bé el Senat l'aplaudí força. Però, quina importància té ara el Senat francès?

En canvi a Alemanya ha ocasionat un desencant que no ha pres relleu per la crisi política que travessa, però que un dia o altre reeixirà.

Allí ara la política gira entorn del partit socialista, convertit en un de tants partits aburguesats que són el moll de l'os dels sistemes constitucionals parlamentaris.

Del remot Orient les noves van aclarint la situació. Els sudistes han ocupat Pekin i ara el Japó vol que el govern provisional de Nanquin l'abandoni i que la Mandxúria no es vegi pertorbada pels nordistes desmoralitzats. Sembla que comença a clarejar la pau, mes hi ha alguns *peròs* que hi fan nosa, a la Xina, especialment l'acció dels Soviets russos que no la deixaran sinó amb les dents...

A Ginebra la reunió de la S. N. ha resolt alguns afers enutjosos, com el de les ametralladores, però no amb molt d'èxit. Aquesta vegada hi falten els asos.

Noticiari

Espanya

La prestigiosa casa industrial barcelonesa "Hijo de Miguel Mateu", invità fa pocs dies tota la seva nombrosa dependència a visitar el justament famós Castell de Perelada, avui dia propietat del senyor Mateu.

L'expedició tingué tot seguit un caràcter familiar molt conforme a l'esperit pairal i, sobretot, als sentiments cristians pràctics de l'honorable família Mateu, la qual prengué part activa en tots els actes de l'alegre i cultural expedició, omplint de joia a tots els seus components. El relat que en publica la premsa fa bo de llegir-lo.

Per eixos camins i ço que ells suposen es fa molta via cap a la desitjada harmonia i confraternitat dels elements cabdals de la producció.

—Tots aquells que desitgin fer estada a Núria durant aquest estiu, hauran de tenir en compte la possibilitat de no trobar-hi habitacions en les setmanes del 2 al 8 i del 16 al 22 de juliol. En aquestes dates les cambres de l'Hostaleria del Santuari han estat compromeses per a les tandes d'Exercicis Espirituals que l'Obra dels Exercicis Parroquials hi celebra, dedicant-les especialment als excursionistes i a tot l'element esportiu. Les inscripcions rebudes fins ara fan preveure que hi haurà un ple al qual contribuirà segurament la ferma cooperació d'importants nuclis esportius de Barcelona. Aquells a qui pugui interessar aquestes tandes poden dirigir-se al Casal de l'Exercitant, Canuda, 4, pral., telèf. 3026 A. Barcelona, on els seran donats tota mena de detalls.

—L'Assemblea de Municipis que ha tingut lloc a Saragossa ha pres molts acords importants que si no fa pràctics el Govern, seran presos en va.

Durant l'Assemblea s'organitzà una curiosa exposició de l'Habitació que fou visitada per tots els assembleistes.

—Per la malèvola influència del cine, a València, una joveneta que vivia amb els seus pares s'escapà de casa per a rodar món, fent cap al barri marítim, on fou trobada. Confessà que volia posar en pràctica una pel·lícula que havia vist.

—El Govern convocarà, a Sevilla, un Congrés internacional sobre les condicions jurídiques dels emigrants.

—Durant el passat mes de maig la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions 20.754.971 pessetes i ha pagat per reintegrament d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats 18.692.428 pessetes, resultant una diferència a favor de les imposicions de 2.062.543 pessetes.

A 31 de l'esmentat mes el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis era de 311.883.583 pessetes, de les quals corresponen 259.738.831 a l'Estalvi a la Vista; 10.957.413 a Estalvis Diferits i 41.187.341 a Segurs Socials.

En el mateix mes abonà 489 subsidis de maternitat

d'import total 24.450 pessetes, concedits a les mares obreres que han acreditat trobar-se inscrites al Règim de Retirs Obrers i haver complert les altres clausules que regulen la concessió del subsidi. Per pagaments de pensions de capitalització a favor d'obrers que compten ja 65 anys, la Caixa ha satisfet 21.787'30 pessetes i així mateix ha abonat 40.550 pessetes en concepte de 13 bonificacions extraordinàries de 350 pessetes cadascuna, i 105 de 400, concedides a 118 vells majors de 65 anys que, havent sol·licitat l'import de son compte de capitalització, han estat compresos en el repartiment de la quantitat procedent del recàrrec per al Retir Obrer sobre les transmissions de béns per herències entre parents des del cinquè gran col·lateral, inclusiu, o entre persones sense vincle de parentiu.

—L'Acció Social Agrària sembla convençuda de la necessitat de fer obra positiva. No vol ésser un organisme oficial purament burocràtic. Ara prepara una gran parcel·lació de terres per la part d'Andalusia. Està bé. Però la necessitat de les parcel·lacions és general a Espanya, i si totes les ha de determinar, projectar i portar a bon terme l'A. S. A. hi ha feina per segles.

L'A. S. A. faria tal volta més profit si, a més a més, ajudés eficaçment en aquesta obra als Sindicats Catòlics Agraris que saben fer-la bé i de pressa, com tenen suficientment demostrat.

—L'Assemblea de la "Federación Nacional de Obreros y Empleados municipales de España", reunida a Toledo, ha tingut importància pel nombre d'assembleistes i els acords presos. Ara és el Govern qui l'ha de fer profitosa.

—En clausurar-se el Curs de la Societat d'Higiene, de Madrid, el President ha blasmat les teories suïcides de Malthus dient, demés, que estan desacreditades i en baixa arreu. Déu el faci profeta! També digué que la moda femenina dels escots és causa de greus mals.

—La Junta de Dames que funciona a Madrid per a protegir els obrers, moralment i materialment, ha repartit un sens fi de premis a uns cinc mil treballadors que té afiliats en els seus centres. L'acte fou grandios i emocionant, segons diuen.

—La Diputació de Girona no vol ésser menys que la seva germana de Barcelona, i estableix una Caixa d'Estalvis a semblança de la seva germana gran. Ara tot serà que la gent es convencin d'aquesta necessitat.

Estranger

A Lió de França un escamot d'obrers acomiadats d'una fàbrica, feren foc contra el contractista i el feriren greument.

—El general xinès Feng-Ju-Esinng, a fi de posar a ratlla els seus soldats, lliurats al desenfrè sexual per les funestes propagandes soviètiques, ha comminat amb la pena de mort als qui faltin a les severes prescripcions que estableix per a regenerar el seu exèrcit.

—A Regina (Canadà) es celebra un Congrés internacional del blat. Hi estan representats tots els països productors.

Aquest número ha passat per la censura governativa

CATECISME

DE LES GLÒRIES
DE MARIA SANTÍSSIMA

PEL
RVND. P. GREGORI DOMÍNGUEZ,
REDEMPTORISTA

TRADUCCIÓ DE
VALENTÍ MARTÍ, PREV.



FOMENT DE PIETAT CATALANA
DURAN I BAS, 11
BARCELONA

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon S. P. 427
(Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

LA BIBLIA

DE

MONTSERRAT



Aquesta traducció dels textos originals de la Bíblia amb el corresponent comentari, constarà de 23 volums de més de 300 planes en gran format. Únicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums. El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectuarà a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

Companyia Transatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID	} Espanya-Nova York	9 expedicions a l'any.
DIRECTE		
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic		16 expedicions a l'any.
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina		14 expedicions a l'any.
LINIA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans		14 expedicions a l'any.
" Mediterrani, Costa Firme i Pacífic		11 expedicions a l'any.
" Mediterrani a Fernando Pó		12 expedicions a l'any.
" a Filipines		3 expedicions a l'any.

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

Acadèmia Cots

Direcció general: Portal de l'Angel, 10—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 5041 A.-Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Lingüòfons.—Màquines de calcular, etc.



NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24
BARCELONA



FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G.—Provença, 157.